

Діло

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Реклама опісля
заповнення форм.

Рік LVII.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок № 10, II. пош.
Конте нощ. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЇЮ:
Місячно 3-00 зал.
Чвертьрічно 14-00 „
Піврічно 26-00 „
Річно 48-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зал., Німеччині 7-50 м.
Швейцарії 5 м. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 м.
Бразилії 7-50 зал., Аргентині 7-50 м.
Залиха адреса 1 м.
3-го к. Румунії 150 м.
Бразилії 7-50 зал., Аргентині 7-50 м.
Залиха адреса 1 м.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друківні: 29-24.

В СПРАВІ ОГолошенНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИКІРНИКА
25 сот.

Ще про женеvське рішення.

Як виглядає справа українських петицій з правного становища? — Загадка поведінки членів Ради Ліги Націй: чому вони не скористали зі своїх прав і не ствердили „рішучі думок“? — Що далі?

Маємо вже авторитетне освітлення женеvського рішення у справі українських петицій і можемо теж додати від себе деякі коментарі до розглядання цієї справи Радою Ліги Націй. Очевидно, що всестороннє вивчення справи серед наших відносин неможливе. Отже не будемо розглядати тут самого рішення петицій зі становища слухачів і справедливості, ані не будемо підносити ніяких своїх застережень. Бажаємо розглянути справу українських петицій від стадії передачі їх Раді Ліги Націй, зі становища постанов трактатів про охорону національних меншин і під кутом тих можливостей, які вони давали для поладки справи. Вважаємо, що ту перевагу справу для нашого народу в межах Польщі слід розглянути холодно і безпристрасно, щоб мати ясний перегляд сил і корисні вказівки на майбутність.

Міжнародні трактати і видані після постанови Ради Ліги Націй нормують право національних меншин вносити петиції до Ліги Націй та способ, який треба стосувати наслідком оголошення петицій. У згаданих постановах є також сформульований спосіб поведінки у т. зв. Комітеті Грюх, який розглядає петиції перед пропозиціями їх Раді Ліги Націй. Воїми тим справами не будемо займатися, бо українські петиції перешли згадані стадії в попередньому часі. Рішачою для наших петицій була їхня поладка Радою Ліги Націй і саме до цієї стадії будуть відноситися наші уваги.

В міжнароднім трактаті про охорону національних меншин, який Союзні Держави закінчили в Польщі дня 28. червня 1919 р., знаходиться в 12. ст. ось яка постанова: „Польща признає, що постанови попередніх статей (про права громадян, які належать до нац. меншин), наскільки вони торкаються осіб, приналежних до расових, релігійних або мовних меншостей, — є зобов'язаннями міжнародного значіння і мають бути поставлені під гарантію Ліги Націй. Вони не можуть бути змінені без згоди більшості Ради Ліги Націй... Польща погоджується, що кожний член Ради Ліги Націй матиме право звернути увагу Ради Ліги Націй на кожне порушення або на небезпечку порушення якогонебудь із вище наведених зобов'язань і що Рада матиме право поступити в такий спосіб і дати такі вказівки, які будуть вважатися в данім випадку відповідні і доцільні“.

Польща погоджується також, що на випадок ріжничі погляду на правні або фактичні питання, які відносяться до вище згаданих статей, між польським урядом і якогонебудь із союзних та приєднальних держав, або кожної іншою державою, яка є членом Ліги Націй, ця ріжничі погляду має вважатися спірною справою, що згідно з постановою ст. 14. договору про Лігу Націй є міжнародного характеру. Польський уряд погоджується, що кожна цього роду спірна справа буде передана, якщо цього забажає друга сторона, постійному Трибуналові Справедливості. Від рішення цього Трибуналу нема ніякого

відклику і його рішення має таку силу та вагу, як рішення, видане на підставі 13. ст. договору про Лігу Націй“.

Слід зазначити, що статті 13. і 14. договору про Лігу Націй відносяться до міжнародного Трибуналу Справедливості і до його юрисдикції. Шож торкається українських петицій, які привили на Раду Ліги Націй, то виходить, що після 12. статті трактату про охорону нац. меншин кожний член Ради мав право вказати на порушення чи на небезпечку порушення міжнародних постанов про охорону національних меншин, а на випадок ріжничі погляду, про які каже згадана стаття, можна було піддати спірну справу рішення постійного Трибуналу Справедливості у Газі. Може це тим легше статися, що на підставі 5-ої статті договору про Лігу Націй рішення Ради в таких випадках мусять бути прийняті *одностайно*. На зацікавлені над українськими петиціями не стверджено ріжничі погляду і прийнято одностайно рапорт японця д-ра Сато. Не маємо близьких відомостей про мотиви, які спонукали деякі держави, заступлені в Раді Ліги Націй, зайняти саме таке становище у справі українських петицій. Знаменне особливо те, що представники Англії і Німеччини, які були в деякій мірі зацікавлені у висліді справи (Англія у зв'язку з покликами її громадян у тія справі. Німеччина у зв'язку з петиціями німецької меншини апоза її кордонів) — не скористали з присутуючих їм прав на підставі 12. ст. трактату про охорону національних меншин.

Вкінці бажаємо відповісти на теоретичне питання, чи справа петицій після їхньої поладки Радою Ліги Націй дефінітивно закінчена?

Щодо цього існує такий погляд: на випадок, коли не ствердили ріжничі погляду в Раді по думці 12. ст. трактату про охорону нац. меншин, петиції вправді не відкидають, але вони не мають дальшого ходу. Однак не можна сказати, що справа петицій є остаточно вирішена (causa iudicata). Авторитетна інтерпретація постанов згаданого трактату та постанов про процедуру у справах петицій каже, що нема перешкоди, щоб кожна з держав, заступлених в Раді Ліги Націй, видигнула знову справу, яка буде предметом петиції перед Радою, а також нема перешкоди, щоб національна меншина знову ввела ту саму петицію^{*)}. Чи проте перша есентауальність в теперішніх обставинах можлива, і чи друга есентауальність могла би принести якісь успіхи, це оцінять самі читачі. Шож торкається інших держав-членів Ліги Націй, які не є заступлені в Раді, то вони не мають ніякого впливу на поладження справи Радою Ліги Націй. Однак вони мають право скористати з постанови 11. ст. част. 2. договору про Лігу Націй, після якої кожний член Ліги Націй має право звернути увагу Загальних Зборів або Ради Ліги Націй на кожну обставину, яка може мати вплив на міжнародні відносини і яка може загрожувати мирові або доброму співжиттю між народами, від якого залежить мир. Але такий крок не може спричинити процедури по думці постанови трактатів про охорону національних меншин, отже тим самим справа не може прийти до вирішення перед постійним Міжнародним Трибуналом. Поладка такої справи залежить цілком від становища Загальних Зборів чи Ради Ліги Націй.

Тих кілька уваг з правного становища подаємо для освітлення справи українських петицій, яких доля є тепер предметом розгляду у нашому громадянстві і серед відповідальних чинників.

Д-р О. Морічак.

^{*)} Dr. H. Rauchberg: Der internationale Schutz der nationalen Minderheiten.

Перед реформою самоврядування в Польщі.

НОВИЙ ПОЛЬСЬКИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО САМОВРЯДУВАННЯ.

III. Адміністративні ригори супроти виборних органів громадського самоврядування і „заповіді“ війти та бурмістри.

Дуже точно є управильнене право розв'язування органів громадської самоуправи, багато точніше як у досі обов'язуючих законах. Згідно із цими законами право на розв'язування громадської ради є суто дискреціональне. Влада може розв'язати раду, але не обов'язана подавати мотиви. Проект вичислює причини, для яких влада може розв'язувати громадські ради. Причини ось такі: Якщо через порушення принципів прилюдної „інтерес“ був би виявлений на шкоду, якщо через неабайдливе виконання законних обов'язків громада зазнає матеріальної втрати, якщо в громадській господарці є несправильності, а управа, не вважаючи на заклики надзірної влади, не поладнала їх, якщо не зважаючи на остерогу з боку надзірної влади самоуправни органи або їхні члени своїми виступами понижують повагу і довіру до органів прилюдної адміністрації.

Коли взяти під увагу, що ствердження цих причин у конкретних випадках залежить самозрозуміло від суб'єктивної оцінки рішення влади, то годі надіятися, щоб ці майбутні постанови були всіляк припинити арбітральність урядової влади у цій ділянці. Всетаки влада буде бодай приневолена подати мотиви виданого розпорядку. Розв'язати можна громадську раду і управу або тільки один з тих органів; крім цього може влада усунути кожного „професійного“ і „непрофесійного“ члена управи, якщо не сповнило обов'язків, або ділає зі шкодою для прилюдного „інтересу“ або у виконанні свого мандату таким чином, що понижує повагу і довіру до його становища.

Право розв'язати раду і управу та усунути члена управи прислугує правничою воеводи на основі оцінки воевідського виділу, щодо виділених з повітової самоуправи міст і повітових

Wyciąg z protokołu wspólnego. Sąd okręgowy Wydział VI karne we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 12 z czasopisma pt. „Dziło” z daty Lwów dnia 18/1 1932 do Sygn. VI 1 Pr 51/32 na posiedzeniu niejawnym w dniu 21 stycznia 1932 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 19 stycznia 1932 przez Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Dziło” Nr. 12 z daty Lwów dnia 18/1 1932 zawierającego 1). w artykule pt. „Prawo i sprawiedliwość” a) w ustępie od słów Odnioju z ważniejszych od słów bez ceremonii, b) w ustępie od słów Samowola do słów i motywów, c) w ustępie od słów „Za kryminalizację” do słów prokurator, d) zdanie między słowami „Krawiwa i tow.” z słowami Wtę w czas, e) w ustępie między słowami „nudu” a słowami „obwynuawczych”, f) w ustępie od słów „we wirym” do końca artykułu znamiona ad ustępa a, b, c, d, e, f, wytepu z § 300 uk. karzącego zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczeniem niniejszym umieszczał bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17/12 1862 Drpp. Nr. ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułów ma na celu podrażnić społeczeństwo specjalnie ruskie do nienawiści i pogardy przeciwko Władzom państwowym przez nieprawdziwe twierdzenia i przekraczanie faktów o metodach śledczych Policji. Sądu i Władz administracyjnych wobec wieśniów politycznych narodowości ruskiej. — Przewodniczący: Medynski w. r. Protokół: Rosenwieser w. r. Za zgodności: Lipanowicz, starzy sekretarz.

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 27 stycznia 1932. Sąd okręgowy, Wydział VI karne we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 15, z czasopisma pt. „Dziło” z daty Lwów, dnia 23 stycznia 1932 r. do Sygn. VI 1. Pr. 60/32, na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 stycznia 1932 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 22 stycznia 1932. przez Starostwo średzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Dziło” Nr. 15, z daty Lwów, dnia 23 stycznia 1932, zawierającego w artykule pt. „Widowid Ukrainki” Parlamentarnej Reprezentacji ministrowi Pierackomu” od słów hula samowoleju — do słów — stanowiącym znanomą zbrodnię z § 65 a uk. karzącego zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczeniem niniejszym umieszczał bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17/12 1862 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej ustępu artykułu ma na celu tendencyjnym przedstawianiem stożunku administracji państwa do ludności ruskiej. Mało polski Wschodniej pobudzić do wgardy i nienawiści przeciw Rządowi Rzeczypospolitej. Według § 487, 489, 493 pk. oraz § 36 i 37. ust. praw. jest zatem powołany postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: W. Medynski w. r. Protokół: H. Rosenwieser w. r. Za zgodności: Lipanowicz, starzy sekretarz.

pisma pt. „Dziło” Nr. 15, z daty Lwów, dnia 23 stycznia 1932, zawierającego w artykule pt. „Widowid Ukrainki” Parlamentarnej Reprezentacji ministrowi Pierackomu” od słów hula samowoleju — do słów — stanowiącym znanomą zbrodnię z § 65 a uk. karzącego zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczeniem niniejszym umieszczał bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17/12 1862 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej ustępu artykułu ma na celu tendencyjnym przedstawianiem stożunku administracji państwa do ludności ruskiej. Mało polski Wschodniej pobudzić do wgardy i nienawiści przeciw Rządowi Rzeczypospolitej. Według § 487, 489, 493 pk. oraz § 36 i 37. ust. praw. jest zatem powołany postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: W. Medynski w. r. Protokół: H. Rosenwieser w. r. Za zgodności: Lipanowicz, starzy sekretarz.

визначити міністерству внутр. справ. Членові управи, якого хочуть усунути, треба дати змогу оправдатися усно перед воєвідським відділом або міністерством. У випадку розв'язання ради треба вибір нової ради перевести найдалі до 5-ти місяців від розв'язання. Цей речення можна продовжити на дальших 6 місяців. Коли розв'язують лише управи, рада обов'язана перевести новий вибір до 12-ти тижнів.

У випадку розв'язання громадської ради влада, для управи громадськими справами, як відомо на основі доволі загальної постанови громадських законів, призначає урядових комісарів і членів ради, які до часу переведення нового вибору виконують завдання управи і ради.

Проект легалізує дотеперішню практику, визнаючи владу у випадку, коли раду розв'язала а начальниці громади та його заступника усунула, право встановити комісарського віята, посади, президента міста. Комісарському громадському начальникові влада може додати прибічну раду з дорадчим голосом. Комісарський громадський начальник, а так само громадська управа, яку полишили в урядуванні, коли розв'язали громадську раду, має право погоджувати лише біжучі справи самоуправної господарки. Шкож торкається фінансових справ, то не вільно їм збувати ні обтяжувати нерухо-мості, хіба, що це потрібно для регуляції вулиць і для цілей розбудови міста або коли йде про виконання правосудного рішення розв'язаної ради. Далі вільно їм зятати довгорочні цеві позички лише тоді, коли ці позички призначені на конверсію раніше прийнятих зобов'язань. Навіть з поданими обмеженнями, комісарський громадський начальник дістає, на основі намічених постанов, дуже широкі уповноваження і спромогу управляти громадськими справа-

ми без рішучого голосу для представників вибраних громадянством. Поставлена в мотиви проекту теза, що „Інституція урядового комісара не повинна ослаблювати самоуправну думку і відповідальність представників покликаних шляхом правильного вибору“ як видно не покривається зі змістом проекту.

Новою на наших землях є створена проектом інституція т. зв. „професійних“ членів громадської управи. Громадська рада в сільських громадах і міська рада в містах, що не є виділені з повітової самоуправи, може за згодою повітового відділу утворити становище „професійного“ віята чи посади, крім цього для таких-же міст воєвода може при співучасті воєвідського відділу наложити обов'язок встановити „професійного“ посади. У містах, які є виділені з повітової самоуправи, можна вибрати лише „професійного“ президента і заст. президента. „Професійних“ начальників громади покладають на це становище на двох довшу каденцію як урядують „непрофесійні“ начальники. „Професійні“ начальники мають право, коли покидають посаду, побирати пенсію, а на випадок розв'язання громадської управи „професійні“ члени управи залишаються на становищі. Зате, щоб одержати становище „професійного“ начальника громади, треба мати приписаний законом кваліфікації, зокрема скласти приписаний практичний іспит, або дістати від воєводи або від міністра внутрішніх справ „диспенсу“ від цього іспиту. Інституція „професійних“ громадських начальників, за мотивами проекту, має на меті „підняти рівень громадських виконавчих органів“, але поза тим вона скріплює значіння і становище урядничого елементу супроти представників, що виходять безпосередньо з вибору громадянством.

тільки хліборобськими продуктами, але і фабричними товарами мали пас повсім заснавати торговельний бізнес Радянського Союзу мав бути все активний. Та ось бюджет московського торговельної палати приніс відомість, що за минулий рік 1931 р. ввезв з Радянського Союзу 8.241.000 тон, а привіз 10.052.000 тон. Вивіз же щодо вартості рісний 366.630.000 золотих рублів а привіз 517.277.000 зол. рублів. Або за першу половину 1931 р. торговельний бізнес союзу був пасивний на 151.021.000 зол. рублів.

Цілий господарський план союзу побудований на придбанні грошей а вивозу передовим збіжжя. Цей вивіз вносив в останньому році 12 мільйонів кварталів — і стільки обіцявали більшовики вивезти і в кампанії 1932 року. Та тране порти якось мляво йдуть. Пояснює що річ дуже добре поінформований у збіжжних справах журналіст „Корн Трейд Ньюс“, який твердить, що радянська збіжжя надвизка є не 15 міль. кварталів а всього 10 мільйонів кварталів. У порівнянні а в 1930 зменшили вивіз радянської пшениці в тому році на 11 прц, а ячменю на 25 прц.

Радянський Союз будує свою п'ятирічку на кредит, зятягнений, коли ще було можна, в капіталістичних банкірв і фабрикантв. Але кредит — дорога річ. І от самі відсотки від зятягнених кредитів вносять більше, ніж 50 мільйонів доларів річно! Такий гарач платити радянський селянин і робітник за спровадження дорогих машин, а яких за кілька літ при радянській господарці і сліду не стане. Виходить, що для більшовиків індустріялізація, для закордонних капіталістів заробок і відсотки, а для робітників — голод і надія на більшовицькі грушки на вербі

Остання корова..

З господарських злиднів Волині: як секвеструють за сільські довги.

У додаток до тих даних, які ми подавали про надзвичайно тяжкий матеріальний стан українських селян Волині, що межує вже з катастрофою, наведемо голос польського селянсько-ендецького часопису „Земля Волинська“ (ч. 5):

„Волинське село, — пише „З. В.“, — вгається під тиском пануючої кризи й браку грошей через низькі ціни на сільсько-господарські продукти. Біда шириться всюди. Господар обмежує свої закупки до мінімуму, бо не має грошів, а податкова шруба шораз більша... „Селянська оселя шораз частіше бачить на своєму порозі секвестратора, який в численних випадках з цілою безоглядністю розпочинає своє урядування від замишлення за залога податків найнеобхідніших часом річей“. „Діяльність багатьох громадських секвестраторів... дуже часто викликає конфлікти з місцевим населенням“.

Для ілюстрації „З. В.“ подає такі картини: „До одної з місцевостей різеньського повіту приїхав „коморник“ разом з секвестратором володського (гмінного) уряду з метою ліквідації, щоб колишньому селянинові забрати останню корову“. Коли коморник почав „пошукати“ засмученого селянина, той відповів: „Я панє коморнику, засмучуюсь не тим, що забірає в мене останню корову, але тим, що другим разом у мене забере, коли я вже більше нічого не маю“.

Литовсько-німецький конфлікт.

Замах литовців на Клайпеду.

Дня 6. п. м. група литовських старшин явилася в будинку Клайпедського (Мемельського) Директоріату. Вони заарештували президента краєвого уряду д-ра Бретшера і вивезли його разом з невідомому напрямку. Губернатор Клайпеди литовець Меркіс доручив веління агента одному з членів Директоріату — литовцеві Тайлюшосові, хоч більшість Директоріату творили досі німці.

Вістка про цей литовський замах викликала в колах Союзу Народів велике враження. Представники 4 держав (Англії, Франції, Італії й Японії), які підписали клайпедську конвенцію, заявили рішуче, що Рада С. Н. не допустить до здійснення постанов цієї конвенції.

Зрозуміла річ, що німці підняли з цього приводу крик, бож тим виступом порушено автономію права Клайпеди.

Як закінчиться цей литовсько-німецький конфлікт, покищо не знаємо. Не виключена річ, що справою усунення Директорії з Клайпеди займеться гагський трибунал.

На цьому місці треба ствердити, що Клайпед (Мемель) має для Литви просто величезне значіння, підчас коли мемельська пристань не грала ніколи в економічному житті Німеччини поважнішої ролі. Зате Клайпед з околицею має ще й нині, після 9 літ литовської суверенності, у трьох четвертинах німецьке населення. Тому не дивно, що після литовського замаху німці з Клайпеди виступили з домаганням перевести в Клайпеді плебісцит, який рішав би остаточно про приналежність цілої Клайпедської округи.

Радянська господарка валиться.

Більшовики не можуть просто вийти спіротори для гнилого Заходу, який валиться зі своїм господарством у безвітну пропасть. І не можуть нахвалитися, як гарно розвивається народне господарство, у них — по лінії ленінського комунізму. Однак краще, колиб інші хвалитися то самохвалба часом боком вилізе. Навіть то-

ді, коли другий п'ятирічний план покаже ясно, як на долоню, що по його виконанні в Радянщині може бути — чи не другий рай.

Бо холодно провірені факти виказують власне розвал радянської господарки. Недавно ще греміли в бідній Європі погрози радянського демпінгу, який мав розростися до того, що не

слав Кожуховський, стольник каліський. Очевидно, що українських представників до переговорів не допустили. Причина була досить красномовна: „Українців за порадою обох держав не треба закликаати, бо українські люди не постіліть ніколи на праці не стоять“.

13-го січня 1967 р. відбулося остаточне тридцять перше засідання в Андрусіві, на якому підписано договір. Він мав 34 точки. Політика Москви об'являлася жити в призи і допомагати одна другій на випадок війни а третьою державою. Україну поділили між обома сторонами, а „запорожським казанам бути в послушанні обох держав“.

Вражіння від Андрусово було страшне на цілі України: не вважачи на спарки, інтриги, доноси було одне, що вдало всіх українців, все одне, чи старшину, чи парів. Це було одне прагнення соборності, для здійснення якої Україна шила на всі жертви.

Мосна не відчувала й легайно вислала свого агента Рославцева до гетьмана Дорошенка, сподаря Правобережжя. Московський дипломат радив Дорошенкові і його головному дораднику митрополиту Тукальському, великому українському патріоту, відкинути гарні наміри і дати себе на захист обох держав. Відповів Дорошенко московському дипломату на його „близький“, бо „гетьман сказав, що його союз з татарами мусить здійснитися в силі, бо андруським миром государи роздерли на куски Україну“.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛО“ з дня 12. ЛЮТОГО 1932.

ІСТОРИК

АНДРУСОВО.

(Історична записка.)

„І бачуть людські пані і московський цар, що нічого не зробить в Українію, і сказали поміж собою: не буде України ні тобі, ні мені, роздеремо її по половині, як Дніпро її розполовинив: один бік буде московському царю на поміж, і правий бік польським панам на поміж“.

(М. Костомаров, „Життя бітій українського народу“, 87)

В 1667 році минуло 13 років після того, як між Москвою й Варшавою почалася війна, вчинена союзом Хмельницького з московським царем. Доля війни весь час міндалася: один раз козакські війська були у Вильні, а полки Хмельницького перед Львовом, другий раз корутя Яна Казимира стояли під Гайзеном. У процесі боротьби виявилось, що ажі Москві ажі Варшаві не вистачило завозити цілою Україною, яка примучила всякою ціною до об'єднання, не залишила одночасно „шаленої думи“ перетворити в „ласку Річ Посполиту“, як вразі голландців. І цілою прирочено, що в Варшаві та Москві починала циркулювати думка: чи не краще замирити, поділивши ж собою Україну?

Така думка тим більше мала підстави до здійснення, що Україна, зневірившись у всіх комбінаціях — а було їх чимало — з Москвою чи Варшавою, почала орієнтуватися на Туреччину. Православна українська старшина й навіть духовенство саме волю бачило під царя або короля. А втілювати Туреччину в українській справі довело би до величезної інвазії на Польщу й Москву. Перез лідером небезпечно, що загрожувала Москві й Варшаві остання подил собі руку.

Ідейним автором польсько-московської угоди був окольничий Афанасій Лаврентієвич Ордин-Нащокин, тодішній перовник „посольського приказу“, тобто московського міністерства закордонних справ. Була це людина розумна, зі сильною волею й, як на ті часи, освічена. Це був один з перших московських „західників“, для якого авангардом заходу була Польща. Тому угоду з Польщею Ордин-Нащокин уважав передумовою до дальшого вступу Московщини в Європу. „Черкасів“, тобто українців, Ордин-Нащокин несподівано, добачаючи в них „арадників із природи“, яких „дально треба було винищити“.

Переговори між Москвою й Варшавою про дозовір негрозів та нічий мир почалися в селі Андрусів на Смоленщині, на річці Горолі. З московського боку, крім голови делегації, брали участь: дорядник Нащокина та дик Богданов. Польська делегація була численніша: Юрій Гайсавич генеральний староста Жмуди, Христов Гайсавич, литовський маршалок, Степан Мелодовський, гречинський підморник Стані-

„Другий випадок. У село Кречевичі ковальського повіту, приїхав секвестратор волости Поворськ а сністі поліціянта, щобі стягнути з селян задеглі податки. Село платить, що може. Однак в одній селянці, вдови, секвестратор забирає останню корову. Тоді збирається населення в силі кількості осіб і відбирає в секвестратора корову. Поліціянт, бачучи грізну постанову юрби, спущено намовляє секвестратора виїхати з села, що він мерщій зробив“.

Що можна додати до цих двох образків? Хіба лише те, що ілюструють загальний стан.

Збірка гітлерівських сил.

БЕРЛІН. 10. II. ПАТ. Вчора ввечері у Спортивній палаті відбулася збірка націонал-соціалістичних штурмових відділів при участі 14.000 членів. Гітлер явився на цій маніфестації в приватній кн. Августа Вільгельма, одного із синів імператора. В характері гостей були запрошені закордонні дипломатичні представники. Гітлер вголосив промову, в якій зазначив, що штурмові відділи вросли за останній рік із 70 тисяч на 400 тисяч зорганізованих членів.

За жидівські погроми.

В Берліні заповів присуд у другій інстанції в процесі проти націонал-соціалістичних провідників, обвинувачених за протижидівський погром. Провідники берлінських штурмових відділів гр. Гельддорфа і 20 обвинувачених виправдали. 18 інших обвинувачених засудили на кару в'язниці від 4 до 10 місяців. Присуд першої інстанції був гостріший.

75.000 японських вояків у Манджурії.

ЖЕНЕВА. 10. II. ПАТ. На домагання представника Китаю д-ра Ена було сьогодні засідання Ради Союзу. Д-р Ен пригадав декларацію англійського уряду з попереднього тижня й зазначив, що ніщо не запобігає зміні на краще, чимпак ситуація погіршується. Тепер є вже 75.000 японських вояків у Манджурії, а 27 японських кораблів вирушило вчора в напрямі Шангаю. Представник Китаю просив членів Ради висказатися, які є можливості зробити кінець бою, бо кожна проволочка дня Ради Союзу поглинає людські втрати.

Представник Японії Сато заявив, що Японія доручила своему представникові у Шангаї переговорювати з представниками держав щодо припинення боїв і створення нейтральної смуги. Є дуже вказаним, щоб ця справа була розглянена на місці, а не в Женеві. Вчора прибув до Шангаю адмірал Номура, новий командант японської флотії, що має нові інструкції задля припинення воєнної акції.

Збройні постачання до Китаю.

ЛОНДОН. 10. II. ПАТ. „Дейлі Геральд“ повідомляє, що за останні 6 місяців до порту в Шангаї привезено муніції й зброї на загальну суму 354 тисяч ф. штерлінгів і бойових літаків на суму 290 тис. фунтів. На протязі минулого року до Китаю привезено загалом зброї, муніції та літаків на суму поверх і пів мільона фунтів. Головними доставцями зброї й муніції були японці, що доставили її на суму 584 тис. фунтів, та німці, що привезли воєнного матеріалу на суму 400 тис. Америка доставила Китаєві зброї на 282 тис., Англія на 203 тис. фунтів.

Китайські генерали співдіають з японцями.

МОСКВА. 10. II. ПАТ. Радянська преса повідомляє, що китайський генерал Маа має конференцію з командантом японських військ ген. Тамоном. Після розмови ген. Маа згодився на дальшу співпрацю з японською владою. Він буде іменований головним командантом військ у гейлюнцянській провінції. Другий китайський генерал Дін-шюв, що ще недавно бився з японськими відділами, теж старасться навести контакт з Японією. В переговорах має посередничити японський консуль.

ІТАЛІЯ НА РОЗБІРНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЖЕНЕВА. 10. II. ПАТ. На сьогоднішньому засіданні розбірної конференції італійський міністр закордонних справ Гранді заявив, що становить Італія в справі роззброєння таке: рівність прав для всіх держав і устійнення збройної сили на найнижчому рівні. Дальші застереження Італії торкаються будови воєнних кораблів, важкої артилерії, танків, воєнних літаків і газової війни.

Хто не платить за часопис, підбиває відну поесу.

3 природи й техніки.

Найбільша електрична локомотивна світла.

Управу швейцарських союзних залізниць одержала цими днями для своєї Готтардської залізничної лінії електричні локомотиви спроби 5400 або 6800 коней. Є це найбільші локомотиви зпомиг усього до цього часу збудованих. Своєю справністю перевищують вони американські, французькі (5000 коней) та німецькі (3500 коней). Збудані швейцарські локомотиви це дводільні локомотиви, довготи 34 метри кожні. Швидкість їзди рівня 66 км. на годину, коли максимальна швидкість не перевищує 100 км. на годину. Кожна локомотива важить 365 тонн. Одна має 8 моторів, друга 16. Число оборотів моторів першої є 550, другої 880 на мінуту.

Чи можна бачити ультрафіолетове світло?

Ультрафіолетове світло це та частина спектру (дуголини), що міститься у собі світлові хвилі довжини від 4000 до 2000 одиниць Онгштрема (1 одиниця Онгштрема це одна стоміліонна частина см). Коли вже значайне денне світло сонця має в собі хвилі довжини від 4000 до 3000 одиниць Онгштрема, другу частину хвилі ультрафіолетового світла себто хвилі довжини від 3000 до 2000 одиниць Онгштрема можемо одержати тільки штучно (при допомозі кременіної лампи). Отже ультрафіолетове світло є зложене з промінів різної довжини хвилі. Тимсамим його фізіологічне діяння дуже неоднородне.

Багато органічних субстанцій флюоризує себто висилає власне світло підчас освітлення їх ультрафіолетним світлом. Так само і очі таклики флюоризують під впливом ультрафіолетних промінів. І саме ця флюоресценція очей була причиною, що донеслана ще пазував погляд, начеб люди не могли бачити ультрафіолетного світла. Бо в дійсності флюоресценція ока не лише перепиняє бачення цього світла. Шойно німецький дослідник Е. Меркер з Гісен доказав у своїх експериментальних працях останніх літ, що як тільки усунути при допомозі відповідних фільтрів флюоресценцію нашого ока, викликану ультрафіолетним світлом, можна досить виразно бачити це світло. Аналогічні

досліди поробив Меркер над волянню блохом (Піффія пухляк де Геер), яка відома з цього, що завжди мавертється від світляних промінів. Отже виявилось, що вона мавертється також від промінів, що походять від джерела ультрафіолетного світла. Тимсамим Меркер доказав, що зпомиг живих організмів покищо тільки човасні і волянна блоха можуть бачити ультрафіолетне світло. (Згідно з найновішими вислідами Меркера також риби бачать це світло).

533 кілометрів на годину!

Підчас літніх маневрів американської повітряної флотії брали перший раз участь нові бойні літаки, які були предметом зачудування серед усіх учасників цих маневрів. Це були найменші, а проте найшвидші двокрылі літаки світла, що своєю бойовою вартістю перевищують всі інші літаки цього типу. Це легкі металеві двокрылі літаки, 9 метрів широкі, 6 метрів довгі, порушували моторами силою 560 коней кожний. Один такий літак важить тільки 1200 кілограмів і порушувється зі швидкістю 533 км. на годину. Рівночасно виступали підчас маневрів нові бомбометні літаки, що теж визначилися великою швидкістю. Ці останні літаки дуже небезпечні тому, що можуть забрати зі собою крім бомб більшу кількість скорострілів. Обидва типи літаків анпородковані фабрикою „Товариство літаків Бебіт“.

Новий гідроплан-византень.

Англійська фірма Шерт Брес доставила недавно англійським летунським ліній Англія—Індія та Англія—Африка новий велетенський гідроплан „Кент“, який заплановано буде обслуговувати ці лінії на відстанку Середземного Моря. Крім кабіни для 16 пасажирів має „Кент“ просторе приміщення для транспорту пошти. Салон для пасажирів улаштований розкішно. Між відділками фотелями стоять столи, а кожний пасажир має окрему електричну лампу до читання. На гідроплані є також буфет. Пасажирська кабіна так добре ізолювана, що пасажирів не чується зовсім гуку пропелера.

Пілот має високочову та сприйнятливую радіостанцію, що може вислати хвилі на віддалі 900 км. „Кент“ має 4 мотори. Його максимальна швидкість рівня 200 км. на годину, але підчас подорожі їде зі швидкістю 160 км. на годину. Може сімло забрати 3 тонни, з того половину пошти.

Унія на північно-західних землях.

З реферату о. Урбана.

В дні 23. січня ц. р. визначний знавець віроісповідних відносин і один з горячих прихильників унійної акції на північно-західних землях, відомий єзуїт о. Урбан, виголосив у Кракові з ініціативи Католического Союзу Польських Приятелів Миру реферат, в якому находимо кілька цікавих даних про успіхи унійного руху на згаданих землях. Подаємо основні думки того реферату в налі, що вони зацікавлять загал наших читачів.

Східний обряд — говорив о. Урбан — зродився по війні на Підляшші в 1924 р. після чого оо. Єзуїти створили унійну станицю в Альбертині біля Саоніма. Тепер визнаєць унії („східного обряду“) є на північно-західних землях понад 20.000. Унійністих парохій є нині 35: в підляшській дієцезії 9, в пинській 9, в луцькій 8, у вилеській 7, в люблінській 3. Крім того парохій у Варшаві. Загальний нагляд над усіми тими парохіями має апостольський візитатор еп. д-р Микола Чарнецький, але вони покищо підлягають дотичним єпископам латинським. Свщеників є 30, не рахуючи оо. Єзуїтів (10 свщеників і 26 питомців). Крім Єзуїтів беруть активну участь в унійній акції галицькі оо. Редемптористи і Василіани.

В січні 1931 р. папа іменував візитатором усіх тих парохій єпископа М. Чарнецького. В жовтні м. р. коштом Апостольської Столиці основано в Дубні духовну семінарію для унійців, яка має виховати нових свщеників, що

відповідно уповні все зростаючим потребам унійного руху.

В дальшому референт підкреслав зацікавлення польської опії й уряду унійним рухом серед православних, критикував закиди проти того руху з польського боку і зазначив, що тепер усунули вже з рядів унійних робітників тих кар'єристів, що переходили з православ'я з мотивів несплахотних. Описав референт зазначив з притиском, що в дійсності нема двох обрядів: греко-католицького і східно-славянського, як це дехто хотів би бачити, а є тільки один обряд з незначними відмінностями. Конкордат говорить про праці церкви без різниці обрядів, значить: унійна акція є вповні легальною.

У виконуванні релігійних практик унійські свщеники ажизають такої мови, якої собі бажають парохіяни: на Волині, Підляшші й Холмщині української, серед білорусинів — білоруської. Але бувають випадки, що парохіяни домагаються російської мови і тому домашню свщеники йдуть назустріч. (В самім Альбертині богослуження чи пак проповідь їде на переміну: раз по білоруськи, раз по російськи).

На закінчення о. Урбан підкреслав, що в унійній акції шанують мовні права всіх народів і ця акція ніколи не буде знаряддям якогонебудь націоналізму.

Православний свщеник —

агентом поліції!!!

Характеристичний приклад відносин у православній Церкві в Польщі.

Отримуємо з Волині звістку про один факт, який паївить на тілі відомих нам загальних відносин у православній церкві в Польщі — є якимось небувалим досі диковинним. Ось що пише нам наш дописувач:

Православна митрополія та її посласна ексекутива — консисторія ажизають дальше всіх зусиль, щобі одержити „руський дух“ в українській Церкві. З цією метою, виключаючи її переслідуючи свщеників-українців, тримають на свщеничних становищах дальше найгірших покладків розбитого асеросійського корабля. Цей стан доповнити уже до нечуваних скандалів.

Для ілюстрації того, кого митрополія тримає на парохіях проти українського руху в Церкві, може служити такий випадок. Парохіяни церкви в с. Борохові кілька років домага-

лися забрати від них свщ. М-ча, противника українців. Врешті митрополія виконала їхнє домагання, але зате прислала їм свщеника російського Неизвестного. „Русского“ все можна. І свщ. Неизвестний дійшов до того, що одного разу виїхав у церкві найгіршими словами церковного старосту й майстрів. Справа опинилася в суді за образу. Передчуваючи не дуже прийнятний для себе присуд, свщ. Неизвестний виїмає з кишені й показує судді легітимацію, що він є агентом поліції, — мовляв, повинен бути увешанений. Суддя відповів йому, що це справи не торкається, поради легітимацію скопати й засудив рускаво батюшку-агента.

Після цього селяни подали просьбу до митрополита Деніса притягнути тепер уже „Неизвестного“ свщ. Неизвестного до відповідаль-

ности за анексії святої (твердять, що стріляв у церкві) й негайно забрати його.

Щаєво, чи митроп. Денис надалі буде тримати в с. Борохові цього „стопа російщини“, а як забере його, то яку українську парохію ушастивить цим „пастирем“ з „легітимацією“ і революером. А таких „неізнаних“ на Волині немало, і населення вказує на них пальцями.

Ось до якого морального розкладу докотилася митрополія по похилій дошці злочинної русифікації.

С. П.
До поважного листа нашого кореспондента позволю собі докинути лише одну увагу під адресою тих наших галицьких громадян,

які — слушно перестерігаючи перед небезпечкою латинізації — хотять бачити захист таки у православі. Тимчасом є річчю ясною, що церковні відносини, які докотилися до того, що священники не лише є офіційними („легітимованими“) агентами поліції, але й зазнають опіки й протекції у церковній митрополії, — що такі відносини не можуть вже змінитися на краще. Це процес розкладу, якого вже не зупинять ніякі реформи, — навіть, колиб вони розпочалися, на що — зрештою — нема ніяких надій. Тому й не слід оподіватися якосьнебудь добра від установи, яка гине і розкладається.

Комуністи про свою працю на Україні.

(Офіційне справоздання.)

Накладом „Всеукр. Т-ва для культурних зв'язків із закордоном у Харкові“ вийшла в німецькій мові поважна об'ємом монографія*). Ці завдання є переконати чужинців про осягн Україною на різних ділянках життя завдяки комуністичній партії і владі. Ми, на жаль, ще не отримали до рук цієї книги і користуємося з даних обширної редакції, яку помістив І. Бріль у „Фейтбетоні „Prater Presse“ 3. п. м.

Ця книга, як годиться офіційному повідомленню, повна захоплення плановим господарством, індустріалізацією, колективізацією і іншими своєрідними експериментами, які протягом кількох років мають зробити відстаду країну найбільш матеріально-культурною або щонайменше аристократичною державою, які сотню літ шляхом еволюції прийшли до сучасного стану. Все це відображене цифровим матеріалом до великих статистичних таблиць вклучно.

Монографія претендує на те, аби дати уявлення про Україну, тому присвячує вона теж чимало місця об'єктам духовної культури, як школи, вишів, літератури і т. ін., які, мовляв, уповні українські, даліше плебейно-культурних окремішностей, жидівської, польської, німецької та інших (не знаю, чи рецензент забув згадати про московську меншість чи автори монографії). В книжці згадано теж, якою кровавою ціною (о так!) осягнуто побіду більшовицям на Україні, при чому політично замовчено про те, як то солдатська Муравйова на шляхах несла комунізм, аби накласти його на Україну.

І хоч півтора року пізніше від Москвитини

стала Україна тереном більшовицького експериментування, то сьогодні вона не відстає в реалізації соціалізму (очевидно в сталінській інтерпретації) від найбільш внаслідкованих під тим оглядом складових частин Союзу.

„Україна — читаємо на вступі книжки — є одним із тих теренів Рад. Союзу, на яких промисловість найбільш асоціалізована і на яких одеське господарство найвище дійшло до соціалістичної реконструкції (підготовка колективізації сільськогосподарства у степових районах). Тому Україна є одним із теренів Рад. Союзу, на яких можна найкраще слідувати за процесом викінчення фундаментів соціалістичної економіки“.

План п'ятилітки прибирає реальні форми, активність має виявлятися в максимальному напруженні, а сприяють тому під- і напівемігрантство України до чорнозему вклучно. Виростає могутній „Дніпрострой“ (ця назва теж впадає, як дуже там усе українське!), ростуть союзи і кооперативи, останні завдяки тому, що комуністичній владі вдалося переконати (?) більшість сільського населення про користь колективної господарки.

Треба признати, що пражський рецензент поставився дуже об'єктивно до змісту монографії, і в частині своїх висновків оправдує одушевлення, яке несеться з її сторінок, як необхідний вплив віри в доцільність грандіозних реформаційних праць у Рад. Союзі, чи точніше на Україні. З деякими застереженнями признає він навіть зважковість деяких більшовицьких потягів. Так, — йому як чужинцеві легше про це говорити, як теж про цілу „кольосальних жертв“.

В. Север.

20-ліття українського пласту.

Комунікат Команди Союзу Українських Пластунів Емігрантів (СУПЕ).

Святкування 20-ліття Українського Пласту відбувається в Празі (Чехословаччина) 13. березня 1932 року. Свято влаштує Команда СУПЕ. Мета свята — кинути думкою на вже пройдені шляхи трудів і успіхів, віддати подяку і признання першим організаторам і провідникам українського скаутингу, об'єднати новим зв'язком нашу пластову молодь та прихильників Українського Пласту, щоби зєднаними силами йти далі.

Програма свята: 1) Академія — пластовий гимн, святочні промови, привітання, національний гимн. 2) Пластові розваги та виступи. 3) Виставка: „Український Пласт дома і на чужині“ — матеріали з життя і розвитку українського скаутингу, як от: різні друки й видання, фотографії, пластові вироби, табори, змагання, мандрівки, збіди (Джемборі), зв'язки з чужиною і т. п. Всі матеріали з виставки, що їх не треба буде звертати власникам, лишаться, як основа Музею Українського Пласту на еміграції.

Команда видасть на свято одностайку: „Вступай у Пласт“. Ювілейні присвячені також нове число пластового органу „Молоде Життя“, що виходить тепер на еміграції.

Містечкські ювілейні марки (на візирець поштових марок): „20-ліття Українського Пласту 1911—1932“, прапі проф. Р. Лісовського, вийшли вже третім накладом (два попередні наклади протягом кількох місяців вичерпано цілком).

Листи, привітання, матеріали для виставки, дати на влаштування свята й на організаційну дальшу працю Українського Пласту, а також заможнення на ювілейні та на всі інші видання Пласту слати на адресу: E. Wygowski, Praha — Vinohrady, Chodska 16.

За КОМАНДУ СУПЕ: Євген Вировий, команд. Данило Козіцький, реф. діяльності. Наталка Кучерівка, за секретаріат.

За поширення творів О. Олеся.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Дозвольте на сторінках Вашого поважного часопису умістити отсей наш лист:

Ми, нижче підписані, уважаємо своїм громадським обов'язком довести до відома цілого українського громадянства в краю, в Америці та на еміграції таке:

У Празі та у Відні вже 10 літ лежать на складах видані для України ще в 1919 році в тисячах примірників твори одного з найвидаєтніших наших поетів О. Олеся (три книжки: „На зелених горах“, „Чужиною“ і Поезії т. V).

Коли ці книжки, що не могли піти на Україну через відомі події, не будуть викуплені в найближчому часі, то всі вони загинуть: їх зоряддуть фабрика на папір за богами складам,

Уважаємо, що колиб подібне сталося, колиб нізачо загинули високоартистичні твори, на видання яких автор поклав, крім таланту, і свої останні засоби, то це було б ганьбою для цілої нашої національної культури. Тому звертаємося до всіх наших національних і просвітних організацій на українських землях, в Америці та на еміграції, — до читальні „Просвіти“, до кружків „Рідної Школи“, кооператив, до „Союзу Українок“ та до цілого українського громадянства з проханням і закликом — одностайним та масовим закупити викупити наше друковане українське слово, що, дежачи нерухома і безплодно десять років, викликає здивування і поговір серед чужинців.

Знаємо про сучасну матеріальну скруту, але віримо, що національна честь не дозволить

нам, щоб на очах мільйонів нашого народу вкнено в піч — на радість ворогам — єдине, що стоїть у цьому грізному часі на сторожі нації — наше Слово!

Акад. проф. д-р І. Горбачевський, ректор Українського Університету в Празі.

Проф. д-р О. Гармашів, ректор Високого Педагогічного Інституту ім. Драгоманова у Празі.
Проф. інж. Б. Іванішський, ректор Української Господарської Академії в Подєбрадах.

— Ціни книжок: „На зелених горах“ — 50 сот., „Чужиною“ — 1.50 зол., Поезії т. V. — 3 зол. — разом 5 зол. з пересилкою. Замовлення надсилати на адресу уповноваженого: Viktor Prychodko, Revnice u Prahy, Czechoslovakia. — Гроші посилати на адресу: Земельний Банк Г. потечний, (конто В. Приходька), Львів, вул. Словацького 14.

ОСТАННІ ВІСТІ

ПОМЕР БАГАЛІЯ.

МОСКВА, ПАТ. ТАСС повідомляє, що в Харкові помер на 75-ому році життя відомий історик і вчений, член Академії Багалій.

СПРАВА ОСНОВУВАННЯ ШКІЛ.

На засіданні соймової освітньої комісії радились даліше над проектом закону про устрій шкільництва. До 14. уст. пос. Зомерштайн зголосив поправку, що справа основишання шкіл має бути винятна зпід юрисдикції міністра, а має це окреслити закон. Поправку що ухвалили голосами ББ й Українського Клубу. У справі доповнюючого образування представники опозиції виступили проти етатизму позашкільної освіти. Пос. Рудницька підкреслила небезпеку, яка відси випливає для меншинного шкільництва.

ПІД ЗАМІТОМ ПРИНАЛЕЖНОСТІ ДО УВО.

Перед львівським судом приставих почалася вчора розправа проти 8 молодих хлопців із села Шили (Тернопільщина) під закликом приналежності до УВО. Прокуратор закидав їм, що в 1930 р. працювали для цієї організації, а діяльність їх виявлялась після арештування ті дозрілих у підпалі будинків Оборського в Житомирі. Арештовані в судовім слідстві не призналися до вини. Боротьба: д-р Шухевич і д-р Шевчук. Присуд западе нині.

ЩО СПРИЧИНИЛО КАТАСТРОФУ М 2.

З Лондону повідомляють, що багато курців працює над тим, щоби ствердити положення підводного човна М 2, щоби устійнити можливість і умовини, як витягнути його на поверхню. Як досі устійнили, то причиною катастрофи було найправдоподібніше те, що дзері (кляпа) на командантовій вежі (зараз біля місця, де був прикріплений гидроплан) відчинилися передчасно. Відчинили їх через помилку або необережність, а може тому, що не зрозуміли приказу, коли човно було ще на кілька метрів під водою. Вода вдерлася зараз до човна і потопила його на дно. Отже не було ніякої хибі в функціонуванні апаратів. Досі добули лише тіла двох старшин із командантської вежі.

ПОМЕР ЕДГ. ВОЛЕС.

З Голівуду повідомляють, що там на 56-ому році життя помер Едгар Волес, відомий автор сензаційних повістей. Смерть наступила після подвійного запалення легенів після триденної недуги. Волес почав кар'єру як 12-літній продавець часописів, а став писати в 1902 р., коли то підчас бурської війни був кореспондентом Райтерової агенції. Волес був журналістом, повістєрем, драматургом, фільмовим і перекладним справоздаєм. Написав 150 повістей, 11 пєс, більше як 300 новель, багато статей та звітів по часописах. За останніх 10 літ зробляв ок. 40.000 фунтів стерлінгів річно. Був членом ліберальної партії та прихильником Л. Джорджа. В ост. виборах кандидував до парламенту, однак перепав.

ЗА НАПАД НА НАЧАЛЬНИКА ЗАЛ. СТАЦІЇ.

До біра начальника зал. статії в Монастирських Пінах впаз 1. вересня м. р. залізничник Бірмаєр і стріляв до нього, однак не влучив. Переслуханий Б. зізнав, що хотів пістийти на начальника за це, що відправив його в службу. Для 8. лютого станує Б. за свій звинувачення перед судом. Засудили його на 3 роки тюрми. Прокуратор зголосив апеляцію з причини низької карі.

СПОРТ.

ЛЕЙК ПЛЕЙСІД, 11. П. ПАТ. Олімпійська дружина Злуч. Держав — Університетська дружина Мек Гіз 2:1.

Німецька гакіковз лужина — Лужина Лейк Плейсід Клуб 5:1.

Проти Грипи

НОВИНКИ

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Хоружина 5.** (близько кін. „Аполло“) поручає до найнижчих цін, ковдри, матраци і постіль. Переробляє ковдри по 6 зоз., матраци по 8 зоз. 786 3—100

— **Концерт колядок і шедрівок** сподучених хорів, під диригентурою Вп. проф. Орленка і В. Согора, улаштує Кружок Р. Ш. ім. М. Шакевича 14. лютого (неділя) в 12 год. полудня в Преображенській церкві при вул. Краківській, як в останній день коляд і шедрівок. На цей концерт запрошуємо все громадянство міста Львова. 1363 1—2

— **Шкільні вистави „Цвіркуна“.** Львівський Український Театр „Цвіркун“ улаштує шкільні вистави для шкільної молоді з українських класиків, яких твори є обов'язковою, шкільною лектурою. Першою виставою буде „Наталка Полтавка“, народна опера, дня 12. II. а. р. Ціни всіх місць 50 сот. Початок в год. 3. попол.

— **Морози.** Від дня 9-го ц. м. на нашій землі впаав сильніший мороз. Пришов він із Сибіру. Також у всій Польщі панують морози, що вгаються від 3 ст. холоду до 20 ст. За два останні дні в самім Львові мороз перейшов майже таку велику скало.

— **3 причини грипи** відкинується „Діточу костюмаку“, заповіджену на день 14. лютого ц. р. в салі Укр. Бесіди.

— **Хто хоче в цьому карнавалі добре забавитися** й забути про кризу й тим подібні турботи сірого будня, хай спішить на „Великі Вечерниці Медиків“. Дві оркестри (10 найліпших музик) й дві танечні, гарно прибрані салі примуть найбільшх песимістів (-ок) галугати на світ крізь рожеві скла. Тому до побачення у суботу 13. II. 1932. в Народньому Домі при вул. Рутівського ч. 22. — Запрошення можна дістати в Книгарні Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка щоденно від год. 17—19. — Стрій візитовий.

— **3 нужди.** Жінка реквізиторки міських театрів у Львові, Зубеля, зарізала бритвою 3-літню дитину й підрізала собі смертельно горло. Зубель від кількох місяців був без посади.

— **Напад вовків.** На купців Авраама Каплана й Зайтшера, що їхали лісом, напало між Раковим і Іванцем кілька вовків. Один вовк скочив на сани і кинувся на Каплана, що закрився плащем. Тимчасом Зайтшур скачів вовка ножем. Коли приїхали до Іваниці, показалося, що Каплан втратив наслідком перестрахи мову.

— **У кількох словах.** У Чехословаччині було з початком цього року 1650 кін, з чого 290 звукових. — Міністерство освіти в Парижі рішило перенести останки Бомарше, автора „Фігаро“ до Пантеону, з нагоди 200-літньої його роковин. — За 10 літ у праскій крематорії спалили 19.270 осіб, у чому 11.632 мушин. — Бурмистр американського міста Пленфілд (Нью-Джерсі), Фред Мекдональд зрікся своєї річної платні 2.000 дол. у користь громади. — На озин поїзд в Індії, яким їхали члени англійської місії, стріляли місцеві.

— **Туреччина теж борониться митом.** Декрет турецького уряду заборонив приймати із чужини поштові посилки понад 1 кг. ваги. Навіть такі малі посилки заборонені, коли мають у себоді мило, перфуми, дорогі матеріали та метали.

— **Повісився вчений.** У Білгороді повісився професор медицини д-р Георгій Іванович, доцільник над раком світової слави, що викладав у віденському університеті від 1910—18.

— **Засуд славного бандита.** Цими днями виконали в Сан-Франціско присуд над одним із найбільших бандитів Чарльсом Френкі. У 1926 р. він незвичайно сміливо ограбив один нью-йоркський банк на 360.000 дол., а кілька днів пізніше поштовий віз із 85.000 дол. За цим ліши нові напади з неменшим успіхом. Коли Френкі став мільонером, він рішив „перестати працювати“ і купив собі вілду в південній частині Мангеттена, а навіть вибрався у дошну подорож по Європі. Майже напередодні візду його арештували і засудили на 8 літ в'язниці у славній Сінг-Сінг. Звідси він утік і за ним шукали місяцями. Френкі вернувся до старого ремесла. Минулого року оточений поліцією він забив трьох агентів, після чого засудили його на смерть.

— **Доля винахідника.** Німецька преса пригадує роковини одного із своїх винахідників Бетлера, що родився 1682 р. Як 20-літній розпустив він чутку, що найшов спосіб як добувати золото. Август Мічний казав його арештувати та зачиняти в Дрездені. Тоді дрезденський

простул, інфлюенці і ревматичних болях таблетки Тоґаль діляють скоро та певно. Після зажити Тоґадю в початковій стадії, обиди недуги негайно зникають. Зовсім нешкідливі. Тисячі лікарів стверджують успішне діляння Тоґадю. — Можна дістати у всіх апіках.

лаір потрібував дуже золота. Бетлер працював роками над своїм винаходом, досить вигідно. хоч у залерті, під королівською сторожею. На щастя Бетлером зацікавився вчений Чіргавза, що мав гроші та зв'язки і казав йому новий шлях праці: винайти тайну виробу порцеляни, плеканої китайцями. Бетлер найшов її і став директором великої фабрики в Альбрехтсбургу. Але його кортить добути мільони; він рішився продати тайну свого винаходу Прусії. За це подавав знову у в'язницю і вмирає в 73-ім році життя в нужді та ганьбі. Його винахід іде на рахунок Чіргавза. Аж історія направляє цю кризу.

— **Примхи природи.** Із Тексасу повідомляють, що одному садівникові вдалося виплекати на одному дереві брескви, сливи та черешні.

— **Американські рекорди.** Америка, що хоче бути у всьому перша, повідомляє „старий світ“ про такі нові безглузді рекорди: одна жінка просиділа при радіо без уніну 106 годин, не лягаючи спати. Композитор Петер Моріс склав новий твір на літаку. По дорозі скинув він рукопис на корабель, де находився лібретист, що негайно склав текст до нього; музику та слова передали радіом до Нью-Йорку.

— **Над чим радять париські суди.** Париж має своєрідні процеси, які є наслідком соціальних обставин Франції, її моралі та публічної опінії. Ось один із характеристичних зразків, який наслідок париська преса: Відомий кіновий актор Х. зустрів в одній каварні молодшу жінку; познайомився з нею в годині 6. веч. Пів години пізніше він запрохав її на вечеру. В год. 7-й він купив їй дороге футро. Пів години пізніше дама пригадала собі, що дуже занята і розпрощалася із ним. Усміхнулася, подякувала і пішла. Лишила йому тільки своє прізвище. Більше з ним банитись не хотіла. Актор попав у лют. За одну усмішку — футро не трохи за дорого. Він подав її в суд за ошуку. Суд 1-ої інстанції відкинув його скаргу. Актор вніс апеляцію. Покищо йому вдалося добитися тільки одного — футро під арештом. Париська преса поважно зацікавлена проблемою: чи жінка ошукала актера, чи ні, приймаючи від нього футро задурно.

— **Демонстрація в користь миру.** 7.000 осіб зібралось в найбільшій лондонській салі „Альберт Гол“, де представники всіхх релігійних товариств організували демонстрацію в користь роззброєння. На платформі стояло 20 англійських єпископів під проводом кентерберійського єпископа, католицьких духовників, нонконформістичні пастори і головний рабін д-р Герц. Кентерберійський архієпископ назвав цю конференцію в Женеві „рішучою“.

— **Тиха релігійна революція.** Із мінарету в Константинополі, мошеї званої Фатіх Діяміссі, викликує тепер музичні молитви із Корану вже турецькою мовою, а не як досі, впроваж: 500 літ, арабською. Цей переклад Коранового тексту турецькою мовою є справжньою релігійною революцією, такою як колись переклад Біблії Лютером. Коли минулого тижня молитву „Аллах Іль Аллах“ проголосили вперше по турецьки, дождала мошеї зібралася велика юрба вірних, зацікавлених і збентежених.

— **Стихійна пожежа.** Із Сідней повідомляють, що в Новій Південній Валії горять ліси й степи на просторі соток тисяч акрів. Жертвою вогню впало кількадесят тисяч овець та іншого живого й мертвого інвентару.

— **Д-р Богдан Барвінський** просить нас зазначити, що він ані не є автором статей на тему польсько-українських взаємин у „Веку Новім“, підписуваних „Богданом Славянським“, ані їх автора не знає.

3 кіна.

Кіно „Аполло“: „СТЕЖА“.

Коли кіномани бачать на афіші ім'я Даґласа Фербенкса, йдуть до кіна, щоб бачити романтично-авантюристичні пригоди якогось нового „Заодія із Багдаду“. Цим разом завелися подвійно: це не „оригінальний“, „великий Даґ“, лише його „ерзац“ у цілком зміненому виданні: це просто Даґлас Фербенкс юніор, син славногого артиста, який своєю появою на екрані рознесе по світі немилу звістку, що його батько має уже такого сина, себто — свою молодість залишив уже далеко позаду! Друга несподіванка „Стежі“ це цілком інший характер „Фербенксових“ фільмів: це ще одна воєнна фільма, де всі малоромантичні „пригоди“ кінчаються не мекше романтичними трагедіями. Любих молодців до діячт заступає тут полська приязнь. Замість „щасливого кінця“ — всі герої гинуть на полі слави. Зовештою — не мабуть

ТОґАЛЬ!

одна з найкращих воєнних фільмів, в якій з найбільшим реалізмом представлений воєнний жаз — у водзусі: вся фільма присвячена геройським змаганням англійських і німецьких летунів. Сцени вибухів на землі (нпр. вибух амуніційного складу) — просто незрівняні. Фільма лише глибоке враження. (М—а п.)

Дописи.

ГОРОДОК. (Прогосити нараду). Дня 16. січня ц. р. Філія „Прогосити“ в Городку скликала повітову прогосити-організаційну нараду для обговорення справ внутрішньої позички для Головного Т-ва „Прогосити“ та справ поширення книжки. Прибуло на нараду понад 50 представників членів, 6 свідчень і кількох місцевих інтелігентів. З Головного Відділу „Прогосити“ прибув як делегат в Петрич. Наряду отворив і провів його голова Філії д-р Степан Білик. Справа денного порядку реферувал п. Петрич. Присутні делегати селяни й інтелігенти, дуже прихильно поставились до порушених справ і в ожиданні дискусії підлаштували різні зауваги і способи щодо переведення позички. По дошній дискусії ухвалено одностайно такі постанови: 1) Народа знаня кожному потребу і пильність актрішньої позички для віззавлення Матірнього Т-ва „Прогосити“; 2) По переведення тої справи вибірає в крайній повітовий комітет з 3 осіб, представників читальні, кооператива і церкви по одному. По повітового комітету акбрано: о. Володимир Лещука (як голову комітету) і пп. Миколу Третяка, о. Юрія Малаго, Володимир Томкову, Евстахія Сатенко, Олександра Мерзала, Івана Міська, Івана Шкренетика й о. Василя Сени — як членів комітету. При цій нагоді не можна ще не зауважити того сумного явища, що городецький повіт є майже останній, що береться до віззавлення справи. Тоді коли такі маленькі і білі повіти, як прим. сусідній Краковець, віззали давно вже тодібні наради і справу позички рушили з місця, городецький повіт треба було аж підганяти з центра.

ЖОВКВА. (Господарська нарада Філії „Славського Господаря“). Дня 29. січня ц. р. відбулася нарада Філії „Славського Господаря“, скликана для 1) обговорення теперішнього положення нашого славського господарства та 2) обміркування способів праці Філії „Славського Господаря“, а зокрема поновного заангажування повітового агронома. В нараді, якою проводив голова Філії о. Боднар, взяли участь поперх 100 делегатів кружків „Славського Господаря“ та кооператив. До першої точки наради вголосі обширний реферат делегат Гол Т-ва „Славський Господар“ інж. Е. Храпливий, після якого обговорення у вичерпуючій дискусії всі чергові питання селянського будня, як: збільшення продукції молока через контролю молочности, збільшення продукції м'яса через розведення несливних курей, продукції безріг на бекони та сало, виведення нових кормових рослин, а далі власну перевірку тварин (м'ясарні) і молока (молочарні). В дискусії заваляли голос представники 27 сіл та у висліді одностайно ухвалили, щоб Філія „Славського Господаря“ заангажувала нового повітового агронома до праці в повіті, бо без нього праця над віззавленням селянського господарства неможлива. Оплату агронома розділять між себе повітові та місцеві кооперативи, що створить арз з іншими повітовими установами фільміву організаційну секцію при Філії „Славського Господаря“. Дуже гарним проявом треба назвати те, що на внесок делегатів сіл повітові установи рішили віззастися до Ресідованого Союзу Українських Кооперативів, щоб всі спори і непорозуміння між ними, які досі мали місце, він погодився як наша кооперативна централь та щоб таких справ на практиці якети більше не візисті. В жовківському повіті в посля того правого вже від двох літ агроном інж. Макер Капистий, та він перейшов до районної молочарні в Жовкві і тому нарада ринила, щоб Філія „Сла Господаря“ приймала окремого повітового агронома для праці в цьому повіті.

ЯВОРІВ. (Славсько-господарська праця в повіті). Збори Філії „Славського Господаря“. Яворівщина відома зі своєї організованості на різних ділянках народної роботи. В останніх часах з цій округі помітна енергійна праця теж і в славсько-господарській ділянці а вже сам факт, що в повіті працює аж трьох інжирів агрономів (один при Філії „Славського Господаря“ а двоє при районних молочарнях), свідчить про поважне ставлення повіту до агрономічної справи. Всіми агрономічними агендами керує Філія „Славського Господаря“. Її робота сьогодні розгорнулася широко, а кілька прикладів може її зілюструвати. І так в повіті є 34 азильних кружків „Славського Господаря“, з яких дедалі гуртують велику кількість членів (Нарада поперх 2400 а один буває навіть власну домілку (Серни). Раза Філія „Сла Господаря“ аліфла в університеті 18 азильних

на 6 конференцій з головами і секретарями кружків, в особистий агроном інж. Р. Погорельський улазя 23 анкет з молочно-сільських справах, 16 у справі допомогоних фондів на випадок загибелі худоби, 16 у справі контролю молочної, відбув 24 поїздки в організаційних справах, 18 поїздки на загальні збори кружків, 5 у справі досвідів та улазя 4 курси в різних селах. У практичний розділ передано досвід з погонями, виводжено нові кормові рослини (соя), пропонувано перехід від збирання до пастиної господарини, введено контролю молочної при двох кружках, в п'ятьох селах введено обов'язкового фонду на випадок загибелі худоби (обезпечено коло 1.100 корон), поширено у 18 селах расу курей карманин і т. д. При філії „Сільського Господаря“ утворили делегати всіх повітових установ філіяльну організаційну секцію, яка опікується справою філії і добуває для неї відповідні фонди, а саме головні від молочно-сільських кооперативів, в дальші і від інших кооп. установ. Тепер збирають в опиті склади на закупку сільськогосподарства, яке стає агрономічною науковою станцією для повіту. Таку велику роботу робиться тепер, в часі небувалої господарської скрути, бо саме тепер вона найбільше потрібна. — Дня 25 січня в р. відбулися загальні збори філії „Сільського Господаря“ при участі понад 200 делегатів. Збори проводила п. І. Парома. По повідомленнях голови о. Е. Ломинського, повітового агронома інж. Р. Погорельського, касира П. Волошика та голови контр. комісії д-ра О. Галушак розв'язано широку дискусію над вилатною і корисною справою філії та намічено дальший її план. Потім вибрано нову раду філії з головою о. Е. Ломинським на чолі. В зборах взяли участь делегати Гол. Т-ва „Сільський Господар“ у Львові, інж. Е. Храпанів, який виступив з рефератом про практичну працю цієї установи загалом і про працю філії та кружків „Сіль. Господаря“ зокрема. Численні збори дають заохочення, що агрономічна праця в сільських розвивається ще краще, як досі.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам для 10. II. 1932 р. за масло експортне та десероване ціна 3.40 зол., за літру молока 28—29 сот. літру сметани 120 зол., копу смет. 470—490.

На санування Т-ва „Просвіта“.

XVI. виказ підписаних позичок для санування „Просвіти“.

Жидачів: Паютач Михайло 5, Прокопович Іван Волпів 5, Рибак Ів. Волпів 5, Снігуря Ан. 5, Татчик Дм. Іванів 5, Фальоревич Ос. Цуціль 5, Халпавка Ол. Тейсарів 5, д-р Юрків Мих. 50, Чит. „Просвіти“ Жидачів 25, Українська Студ. Т-во Жидачів 50, Боршів: Прокопович Микола Скала н. 36р. 10, Скорода Михайло там же 10, Шербань Микола там же 5, Шербань Михайло там же 5, Чит. „Просвіти“ там же 100, гр.-кат. церква там же 10, Ріална Школа там же 25, Українська Молодь Скала (з амат. вистави) 88.57, Союз Українок там же 15, Рава Руська: Процик Каспер 20, о. Теодохаліс Антін 25, Пож.-рух Т-во „Луг“ Піддубці 10, о. Гойдин Володимир Девятір 10, Садовський Юліан Камінка, Боброві 15, Малиновський Волод. 10, о. Трешневський Роман Немірів 15, кооп. „Укр. Торговля“ 50, о. Луцкейко Іван Любича Камер 50, Гіновський Іван 5, Климко Голод. 10, Івасечко Тома 5, Бутрий Дамія 5, д-р Гоцький Роман 25, Божик Михайло 10, Котович Степан 10, Кочан Олександр 5, Угій: Панас Михайло Піддубці 5, Панас Емілія там же 5, Савчин Василь там же 5, Т-во „Луг“ в Піддубці 10, „Сільський Господар“ там же 5, Молоде Братство церковне Губинюк 10, Старше Братство црк. там же 15, Іванець Григорій там же 5, Матвій Іван там же 5, Кооперативний Банк 20, Каса Стефчика у Вербиці 20, Яркола Ілля там же 10, Християн Антін у Губинюк 5, Каса Стефчика у Ульгівку 20, Омелян Василь у Вербиці 5, Хміль Тимотей Журзів 50, Гіль Андрій Вільха Верб. 5, Львів-повіт: Пальків Тимко 5, Петанковський Володимир там же 5, о. Пелехатий Дмитро Дмитрович 5, Сухаський Степан Гаї 5, Тютюко Гринько Гаї 5, Хома Іван Дмитрович 5, кооп. „Будучність“ Гаї 50, Чит. „Просвіти“ Дмитрович 15, кооп. „Єдність“ Дмитрович 20, д-р Волошук Осип 5, Сянік: Чайковський Володимир 50, о. Швед Марія 20, Скала: Ярошина Марія 25, Турка: Чит. „Просвіти“ Ботелка Вижна 10, Чит. „Просвіти“ Турочків 5, Рожніт: інж. Кисілевський Володимир, Осмола 100, Чеснів: о. Савчин Антін Улазя 5, Трушевич Петро Брусно Нове 5, інж. Чубатий Теодор 100, Рогатин: Тру-

такіна 5, Патючин 20, Бека: Федоричин Семен 5, Ма. Футуїма Григорій Варж 100, Комарно: о. Філімон Іван Кайко, 100, Тисмениця: о. Панчишин Іван 50, Решетилівчин Зинів 20, д-р Шпінтис Теодор 20, Чит. „Просвіти“ Палечари 25, Кооп. „Ошадисті“ Миколів 10, Чит. „Просвіти“ там же 10, Кооп. Сільсько-Кри. ния там же 20, Перемишль: Пашак Михайло 5, Боршів: Меланія 10, Гринякова Марія 10, Федельцева Стефана 10, Сокаль: Юрчик Семен Тузорович 10, чит. „Просвіти“ там же 10, Теребовля: Козак Іван 20, Яворів: Ол. дай Микола 5, Саварин Антін 5, Савчин Роман 10, Сав. енич Левкалі 10, Станнічій Теодозій 20, Турчинець Вікторія 10, Фірчук Іван 10, Хархаліс Остап 10, Харків: Роман 20, Чопик Микола 10, Шепанський Євстахій Рогіно 5, Яворський Євген 10, Кауши: Павлюк Іван 10, Рубач Ярослав 5, Стефанішин Микола Вістова 5, Чит. „Просвіти“ Верхня 5, Повіт. Союз Кооперативів 100, Чит. „Просвіти“ Кудлатівка 5, Т-во „Союз“ 20, Прокопів Ілля Тужилів 5, о. Зрада Іван Донга Кал. 30, д-р Сахаський Іван 50, Посацька Анаст. з Грабівки 5, Гриняків: Чит. „Просвіти“ Вікно 110, Західні землі: д-р Миколішинський Роман Познань 30, Попель Осипів Гриняків 40, Бойків Волод. Познань 30, Ступицький Микола там же 30, Винник Михайло Солень и. Висока 15, ЧСР: Сірополько Степан, Прага 5.25, Румунія: Герас. Дмитро Букарешт 50, Рашів: д-р Пушкар Микола 25, Фільварків Писиф 20, Якимин Іван 250, Білоруський Іван 25, Микха Олександр 15, Котельницький Вітал 5, Камінка Струм: Редько Марія 10, Шеремета Андрій 25, Чит. „Просвіти“ Братівші 15, Чит. „Просвіти“ Дриляни 10, Кооп. „Будучність“ там же 10, Гр.-кат. церк. там же 5, Кооп. „Відродження“ Соколя 15, — Разом 2,736.32 зол. Разом з усіми попередніми 39,355.62 ма.

Замітка: Для зощаження почтових видаєтків Т-ва „Просвіта“ вислав довший грамоти на повну позичку або на бажання на її часті через свої філії або міс. Комітети. — При вислці позичок без заяв просямо за дзвати на чеку або повідомити карткою, чи вислано квота є повною позичкою, чи тільки частково, щоб ми на повну позичку виставляли обов'язково довший грамоти.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Львівський Український Театр „Шірку“ (сала Ремісничої Палати, Стрілецька пл. ч. 7).
П'ятниця, 12-ого, год. 3 попол. „Наталка Полтавка“. Вистава для шкільної молоді.
Неділя, 14-ого, год. 7.30 веч. „Біда біду перебуде“. Ресня в 14 точках.
Вікети можна купувати скорше в Нар. Торговлі.
Великий Театр.
Четвер, 11. II. в год. 7.30 „Ріголетто“ (інстинт В. Келури).
П'ятниця, 12. II. в год. 8. „Сон літньої моч“ (прем'єра).
Театр Різноманітностей.
Четвер, 11. II. в год. 8 „Роккі“.
П'ятниця, 12. II. в год. 8. „Друге ім'я коханця“.

Кіно.

АПОЛЬО: „Стежа“ (Фербенкс).
КАСІНО: „Трейлер Гурі“ (В. С. Ван Дайк).
КОПЕРНИК: „4-ка піхотинців“ („Назавжди“).
ЛЕВ: „Зелена бригада“, „Зоряна ескадра“.
МАРУСЕНЬКА: „4-ка піхотинців“ („Назавжди“).
МІРАЖ: „Намісто королеви“.
ОАЗА: „Х. 27“ (Маракса Літвіч).
ПАН: „Сейла, місто коханця“ (Рамон Ноларо).
ПАЛАС: „Украдений рай“.
ПАСАЖ: „Шалений ідеал“ та зозатки.
ПРОМІНЬ: „Душі в неволі“ (Сольський, Батинька).
СОНЦЕ: „Ніч у Максима“.
СТИЛЕНЕ: „Він або я“ (Гарі Піл) та анюва комедія.
УТІХА: „Корабель лачкаря“ і „Сильна людина“.
ХИМЕРА: „Великоміські мушкет'єри“.

Програма радіо.

Субота 13. II. 1932.
Львів (1180). 12.00 Концерт симф. оркестру Братислава (278.5) 19.20 Норманські пісні. Півверст (296.2) 17.40 Камер. музика. Львів (356.5) 22.00 Камер. музика. Гамбург 16.00 Концерт радіооркестру. Букарешт (384.2) 20.00 Альтковий оркестр. Берлін (418) 20.30 Радіокаблет. Прага (440.0) 20.00 Каблет. оркестр. Милано (461.7) 21.00 Симфонічний концерт Вієни (517.2) 17.00 Концерт військ. музики. 19.30 Радіокаблет. 21.30 Камеральна музика. Букарешт (550.5) 20.05 Циганська музика. Париж (1724.1) 18.00 Концерт. Осло (1983) 23.00 Танцювальна музика.

Львівське радіо.

П'ятниця 12. II. 1932.

Львів. 11.45 Огляд преси. 11.58 Варшавський час. 12.10 Грам. кружки. 13.10 Комунікати з Варшави. 15.00 і 16.10 Грам. кружки. 15.25—15.50 Транс. з Варшави. 15.50 Авд. для хорих. 16.20 Відчит з Варшави. 16.40 Кружок і Сільська рерум. 16.55 —17.35 Транс. з Варшави. 17.35 Концерт легкої музики. 18.50 Всичина. 19.10 „Робітники чи робота?“ відчит. 19.30 Спорт. комунікат. 19.45—24.00 Транс. з Варшави.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Актора п. Елишевського просять подати свою адресу п. Блазакію — Театр ім. Тобілевича, зала „Робітничого Дому, Перемишль, до дня 22. II. 1932 р.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ГОДИННИКИ — продає найдешевше — Домбровський-Розаваржський — Академія 2. 1246 1—15

ГРИБИ, гарні, вибрані (найменше 5 кіло) по 8 зол. за 1 кіло, чисті, саникові повид, з цукром, бочалочка 5 кіло 10 зол., чиста овеча бригада, бочалочка 5 кіло 10 зол., божиний, гірський мід, цукочка 5 кіло 20 зол., воляські горіхи паперівки, мішочок на 5 кіло 14 зол., висилає оплачено за післяплатою Мендель Штуммер, Косів к. Колом. 1325 3—10

НА ПРОДАЖ ажвава куртка за 35 зол., мужське кашгарово футро за 350 зол., жіночий плащ з дошки, кофюр попельні, за 500 зол. Галушківський, Коперинка 16. II. п. 1364 1—1

РЕДУТОВІ костюми випозичаю. Зелена 32, двері 4. 1365 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

МЕБЛІ НА РАТИ ВІД 5 ЗОЛ. продає кожну БЕЗ РУЧНИХ ЛІВ

Меблевий дім „SILESIA“ 1206 Львів, Браерівська 3. 5—10

Звичайні ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Видавничої Спілки „Діло“

Кооператив з обмеж. порукою у Львові відбудуться

в суботу дня 13. лютого п. р. в год. 4.30 попол. в львівській редакції „Діло“, Ринок 10, II. пок.

Денний порядок:
1. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
2. Звідошення з діяльності за рік 1930/1.
3. Звіт Контрольної Комісії.
4. Відчитання звіту з ревізії від Ревізійного Союзу Українських Кооперативів.
5. Розділ чистого зиску або покриття втрати.
6. Вибір голови, заступника голови, секретаря і 4 членів Наглядової Ради та 3 заступників членів Наглядової Ради.
7. Вибір 3 членів Контрольної Комісії.
8. Зміна статуту.
9. Висески і запити.

НАДІРНА РАДА.

РОДИЧІ! Чи знаєте, що найкраща в нас газетка для дітей — це

„Світ Дитини“

яка має вже за собою 13 літ існування і високої діяльності. Спробуйте передплатити „СВІТ ДИТИНИ“ для своїх дітей, а побачите, скільки радости їм дасть.

„СВІТ ДИТИНИ“ від 1932 р. став ДВОТИЖНЕВИКОМ та подешевів на 50%. Ціна 1 числа: 50 сотиків. Четвергівна передплата: 3 зол., а цілорічна 10 зол. Для заграниччя 1.50 амер. доларя. Кожне число має 16 сторін друку великого формату (т. з. 2 аркуші друку), а в тексті поже багато образків. На зміст газетки складаються: байки, казки, історичні оповідання, описи подорожей та мандрівицьких пригод, нариси з життя звірів, декламації, забави, сміховинки та безліч цікавих та поучальних загадок. Найбільш діалекту за показовим числом, а певно будете постійно передплатувати „СВІТ ДИТИНИ“!

Замовлення на передплату слати на адресу:

„СВІТ ДИТИНИ“ Львів, вул. Зіморівська ч. 3. (Чекове конто ІНКО. Варшава ч. 151.285).

Оголошуйтеся в найстаршій укр. щоденнику „ДІЛО“!

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає надіслати свої видання: Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berlin-Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видань така: BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35-41.

І перепиші треба вназначати: Ausland-Abteilung, Місія пактості в Польщі: Банк для торговлі та промисл. Познань (чекове конто в ІНКО ч. 200.000) Почтове конто у Берліні: Berlin, № 3.111.

14 білих днів

на 50% дешевше.
Полотна Ручняки кух. і бів. Сировень Зефір Оксфорд. сир. Оксфорд на фарт. 12 Динка на підштан. 1.50 Веспи на пошук. Зефір, пошук. Батист у кити на білях Перкаліна кофр. Франція Попеліна на сорок 2.00 Обрусове екстра Дамаст на поше. 4.00 Ручники по Серветки по Хустинки 1 по 3 хустинки 1.50 3 порохівки Ручники кутел. Стірки корч. по 0.25 Простирала лас. Капи, обрус. по 0.25 Замовлення з промисл. податковою відплатою Галицький Магазин Львів, Галицька 16. 1327

МИХАЙЛО ВОЗНЯК ІВ. БЕЛЕЙ І ОЛ. КОВИНСЬКИЙ

До звичайних Галицьких і наддніпрянських. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 20 сот.

Можна дістати в Адм. „Діло“ Львів, Ринок 10. II. п.